

خلاصه بیست و هشتمین نشست عصرانه داغ سلامت

عنوان: ساختار مدیریت تجهیزات پزشکی در کشور: چالش ها و فرصت ها

🏠 مکان: تالار اصفهان

📅 تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

🕒 زمان: ۱۵:۳۰ تا ۱۸

رئیس جلسه: دکتر محمدرضا رضایتمند، رئیس مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت

سخنرانان:

دکتر رضا مسائلی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و مشاور پیشین وزیر بهداشت

دکتر مهران ولائی، معاون غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران

مهندس شهریار ارسیلو، رئیس گروه تجهیزات پزشکی معاونت توسعه و برنامه ریزی دانشگاه علوم پزشکی تهران

مهندس مودت همایی، مدیر تجهیزات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران

مدعوین ویژه جلسه:

دکتر فرزانه کلاهدوزان، عضو شورای اسلامی شهر اصفهان

مهندس نکویی، کارشناس تجهیزات پزشکی بیمارستان فیض

مهندس ریحانه فرخی، مدیریت نظارت و ارزیابی تجهیزات پزشکی معاونت غذا و دارو

در ابتدای این نشست مجازی-حضوری ساختار مدیریت تجهیزات پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی ایران شرح داده شد و در ادامه چالش های پیش روی مدیریت تجهیزات پزشکی مورد بحث قرار گرفت؛ از جمله اینکه نظامهای رگولاتوری تجهیزات پزشکی در کشور به صورت ضعیف عمل کرده اند، همچنین به جایگاه نابسامان مدیریت تجهیزات پزشکی در بیمارستان ها، دانشگاه ها، ستاد و غیره پرداخته شد. سخنرانان ضمن اشاره به اینکه نظام یکپارچه ای در حوزه تجهیزات پزشکی وجود ندارد و زیر نظر معاونت های مختلف غذا و دارو، معاونت درمان و معاونت توسعه مدیریت می شود، به مزایای سیستم های متمرکز اشاره و پس از آن به ارائه انواع مدل های حکمرانی پیشنهادی در حوزه مدیریت صحیح تجهیزات پزشکی پرداختند.

جناب آقای دکتر ولایی نکات زیر را مطرح کردند:

در سال ۱۳۷۹ اولین گروه تجهیزات پزشکی در دانشگاه ایران تشکیل شد. تجهیزات پزشکی معمولاً از تجهیزات درمانی شروع و تحت پوشش معاونت درمان و دارو بوده است. تجهیزات پزشکی از دو قسم مصرفی و سرمایه هستند. تعدادی از دانشگاه های علوم پزشکی کشور، تجهیزات سرمایه ای را تحت پوشش معاونت توسعه قرار دادند و تجهیزات مصرفی را در معاونت غذا و دارو پوشش دادند که این تصمیمات مسبب چالش های فراوان گردید. در نهایت در سال ۱۳۹۲ مدیریت تجهیزات پزشکی مصرفی و سرمایه ای تجمیع و یکپارچه شد. اطلاعات در خصوص کلیه دستگاههایی که در بیمارستان ها، شبکه ها، مراکز تحقیقاتی و دانشکده های مربوطه مورد استفاده بودند و همچنین نظارت های انجام شده در بانک اطلاعاتی معاونت غذا و دارو ثبت می شد.

خلاصه بیست و هشتمین نشست عصرانه داغ سلامت

عنوان: ساختار مدیریت تجهیزات پزشکی در کشور: چالش ها و فرصت ها

🏠 مکان: تالار اصفهان

📅 تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

🕒 زمان: ۱۵:۳۰ تا ۱۸

جناب آقای **دکتر مسائلی** نکات زیر را مطرح کردند:

تعریف تجهیزات پزشکی طیف گسترده ای در حوزه سلامت است که شامل تجهیزات مصرفی، دستگاه ها و مواد آزمایشگاهی و دندان پزشکی می باشد. در سال ۲۰۱۷ سازمان جهانی بهداشت حوزه های مختلفی برای تجهیزات پزشکی ارائه کرده است. متأسفانه به دلیل گسترده بودن این موضوع کشور دچار خلا مدیریتی شده است. از سوی دیگر این حوزه از سودآورترین صنایع و فناوری ها در مقایسه با سایر فناوری ها است.

در بند ۱۱ قانون تشکیلات استانداردهای مربوط به خدمات بهداشتی و درمانی، تعیین ضوابط و مدیریت ملزومات و تجهیزات پزشکی، اقسام مصرفی آزمایشگاهی، ملزومات توانبخشی، ساخت، انهدام، نگهداری، صدور مصرف مواد اولیه و بیولوژیک، مواد مخدر و مواد آرایشی و بهداشتی برعهده وزارت بهداشت است. نظارت های تجهیزات پزشکی بر عهده وزارت بهداشت است و با گسترده شدن تجهیزات نیازمند بازنگری و حکمرانی در تجهیزات پزشکی و ارزیابی آن ها می باشد. در وزارت بهداشت، دولت و دانشگاه های علوم پزشکی، بیمارستان ها و مراکز تحقیقاتی دچار چالش هایی هستیم. در بعضی از دانشگاه ها حوزه تجهیزات پزشکی زیر نظر معاونت درمان است و در بعضی زیر مجموعه غذا و دارو و در بعضی از دانشگاه ها در هر سه معاونت فعالیت دارند. متأسفانه در ستاد وزارتخانه قسمت های مختلفی حضور دارند که برای رفع نیازهای خود به اختلالاتی در تجهیزات پزشکی منجر می شوند و باعث از بین رفتن وحدت فرماندهی در اجرا می شوند. اداره کل تجهیزات و همچنین ملزومات دارویی وضعیت مطلوبی ندارد و بایستی در ساختارهایش بازنگری انجام شود. پیشنهاد می شود سطح مدیریت و کارشناسی به حوزه ی هیئت علمی ارتقاء پیدا کند و نیروی انسانی جهت اصول نظارت بر تجهیزات پزشکی تربیت شوند.

یک نگاه غلطی که وجود دارد همپوشانی کردن تجهیزات پزشکی با رشته مهندسی تجهیزات پزشکی است و باید نیروهای مختص و متناظر همانند کشورهای پیشرفته دنیا تربیت نموده و با همکاری وزارت علوم فنی و درمان، حتی حوزه های حقوق مدیریت اقتصاد حوزه های مختلف فنی مهندسی وارد شوند.

جناب آقای **مهندس ارسیلو** نکات زیر را مطرح کردند:

بحث تجهیزات پزشکی در حوزه های تشخیصی و درمانی در دانشکده های پزشکی و دندان پزشکی، مراکز بهداشتی و درمانی تحت پوشش دانشگاه، مراکز آزمایشگاهی و تحقیقاتی مطرح می شود. دانشگاه تهران تنها دانشگاهی است که تجهیزات پزشکی در سه حوزه ستادی دانشگاه از جمله معاونت توسعه، معاونت غذا و دارو و معاونت درمان تجهیزات پزشکی مستقر است. براساس آماری که در سایت تجهیزات پزشکی دانشگاه وجود دارد حدود ۵۰ هزار قلم تجهیزات پزشکی که در این سایت ثبت شده در حوزه درمانی و بیمارستانی است.

نیروهایی که وجود دارند در سطح بیمارستان ها اقداماتی که انجام می دهند. بحث نیازسنجی، کارشناسی، آموزش کاربران، تعمیرات، نظارت، کنترل و نگهداری پیشگیرانه، نظارت بر نحوه انباشت آنها، ثبت اطلاعات و گزارش گیری در سایت و سامانه های مرتبط،

خلاصه بیست و هشتمین نشست عصرانه داغ سلامت

عنوان: ساختار مدیریت تجهیزات پزشکی در کشور: چالش ها و فرصت ها

🏠 مکان: تالار اصفهان

📅 تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

🕒 زمان: ۱۵:۳۰ تا ۱۸

نظارت بر ایمنی و فضاهای فیزیکی، نظارت بر عملکرد شرکت های تجهیزات پزشکی و اعتباربخشی تمامی موارد هستند که به تنهایی بسیار سرسام آور است. در حوزه ی دانشگاه، تجهیزات پزشکی در سه دانشکده دندان پزشکی، بهداشت و پزشکی مستقر هستند و با شرح وظایف یکسان کار خود را انجام می دهند مدیریت تامین و خدمات پس از فروش تجهیزات غیر مصرفی در حوزه ی معاونت توسعه دانشگاه قرار گرفته شده و مدیریت تجهیزات پزشکی مصرفی بر عهده معاونت غذا و دارو است. نظارت و نیاز سنجی برای مصرف بهینه برای موارد غیر مصرفی برعهده معاونت درمان است. برای داشتن تجمیع نظرات کارشناسی یک کمیته تشکیل شده است که دبیر کمیته حوزه معاونت درمان است.

سرکار خانم **مهندس همایی** نکات زیر را مطرح کردند:

دانشگاه علوم پزشکی ایران در ۱۳۸۸ اقدام به متمرکز کردن تجهیزات پزشکی در معاونت توسعه کرد که در وهله اول تامین و نگهداشت تجهیزات سرمایه ای و ارقام مصرفی صورت پذیرفت. بعد از طرح تحول سلامت و ابلاغیه تجهیزات پزشکی بر آن شدند که مدیریت تجهیزات پزشکی به همان حالت متمرکز به معاونت غذا و دارو انتقال یابد.

تجهیزات پزشکی که در حوزه معاونت غذا و دارو وجود دارد با تمامی معاونت ها در ارتباط است. برای ارزیابی بودجه و تجهیزات مورد نیاز با معاونت توسعه همکاری می کند. این معاونت با داشتن نمایندگانی در معاونت آموزشی، تعداد دستگاه های فعال و غیر فعال را رصد می نمایند. از محاسن دیگر بررسی و رصد داروخانه ها است. زیرا ارقام مصرفی پزشکان از داروخانه ها تامین می گردد. تمام امور مربوط به واحد تجهیزات پزشکی با استفاده از کارشناسان آموزش دیده در حال اجرا هستند و یکی از کارشناسان معاونت غذا و دارو را برای بازدید های مختلفی برای صدور مجوزهای بهره برداری مامور نموده و نتایج کلی را برای معاونت غذا و دارو ارسال می نمایند.

سرکار خانم **مهندس فرخی** نکات زیر را مطرح کردند:

در بحث تجهیزات پزشکی با توجه به پیشرفت سایر کشورهای جهان نباید مدیریت و زیرمجموعه قرار گرفتن مسئله ی مهمی باشد، بلکه در حال حاضر بحث مهم این است که آینده درمان دنیا به سوی تکنولوژی فناوری و مهندسی سوق می یابد. بنابراین باید شاهد حضور مهندسين در بیمارستان ها باشیم و اگر همچنان درگیر مسائل مدیریتی باشیم از سایر کشورهای دنیا عقب می مانیم. لذا باید لزوم وحدت در سطح دولت وزارت خانه دانشگاه ها مراکز درمانی برقرار گردد و به مسائل کلان تر اندیشید. نکته ی مهم آن است که در سال های آتی باید مهندسين پزشکی و یا مهندسين مستقر در بیمارستان ها، اعضای هیئت علمی و دانشجویان دکتری تخصصی در کنار جراحان و متخصصین بیمارستان ها حاضر شوند و همکاری های گسترده و متقابل منجر به تولید ایده های جدید در بحث تجهیزات پزشکی شود.

خلاصه بیست و هشتمین نشست عصرانه داغ سلامت

عنوان: ساختار مدیریت تجهیزات پزشکی در کشور: چالش ها و فرصت ها

📍 مکان: تالار اصفهان

📅 تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

🕒 زمان: ۱۵:۳۰ تا ۱۸

سرکار خانم **مهندس کلاهدوزان** نکات زیر را مطرح کردند:

ساختارهای موازی عدم پاسخگویی و عدم همپوشانی وظایف را به همراه دارد. در ابتدای وجود تجهیزات پزشکی انواع مدل های مدیریتی به کار گرفته شده است و طبق سابقه نشان می دهد مدیریت واحد یا متمرکز کمک کننده است و توانایی پاسخگویی و پیشی گرفتن را دارد. اگر از ابتدا بحث تجهیزات پزشکی و دارو مجزا از هم بودند، شاهد چالش های فراوان نبودیم. در چند سال گذشته معاونت غذا و دارو به همراه معاونت درمان هم جوار هم بوده اند، اما در نهایت از هم مجزا شدند که صلاح بود همان زمان تجهیزات پزشکی و غذا و دارو از هم مجزا می گشتند. نکته قابل ذکر این است که مشکلاتی که در تولید و مرکز رشد دارو وجود دارد برای مرکز رشد تولید تجهیزات پزشکی هم به طور یکسان وجود دارد.

سرکار خانم **مهندس نکویی** نکات زیر را مطرح کردند:

موضوع تجهیزات پزشکی بایستی به صورت یکپارچه باشد و خوشبختانه اکثریت بر سر یکپارچگی متفق القول هستند. ایشان از منظر یک مسئول فنی و تجربیات اخیرشان در این حوزه تاکید کردند در دستورالعمل اعتباربخشی مسئول تجهیزات پزشکی صراحتا همان کسی است که مسئولیت خرید، نگهداشت و مدیریت مصرفی ها را دارد. بنابراین در سطح بیمارستان با توجه به اینکه ۱۴ مسئولیت برای مسئول فنی بیمارستان تعریف شده، تعدد مافوق ها در این حوزه کمی ایجاد سردرگمی می کند. تاکید ایشان بر این است که موضوع یکپارچگی مهم است. مگر می شود کسی خرید را انجام بدهد حواسش به نگه داشت آن نباشد؟ مگر کسی میتواند ارزیابی اقتصادی دستگاه ها را انجام دهد و حواسش به مصرفی ها نباشد یا اصلا مگر میشه یک کسی متولی تولید باشد ولی ارتباط با مصرف کننده نداشته باشد؟

ایشان همچنین بیان کردند، نباید به بحث تجهیزات پزشکی مشابه بحث غذا نگاه کرد. این حوزه نمی تواند مانند غذا متولی تولیدش و متولی بیمارستانی اش از هم جدا باشد. ملاحظه می شود که تجهیزات پزشکی مصرفی قریب به ۸۰ درصد در بیمارستان ها مورد استفاده هستند و انتظار می رود با توجه به روابطی که دارند مافوق هردو یکی باشد، ولی ملاحظه می گردد که یکپارچگی وجود ندارد. زیرا همزمان نمی تواند یکی متولی مصرفی ها و یکی متولی سرمایه ای ها باشد و در آخر کسی پاسخگو مشکلات ایجاد شده نیست.

خلاصه بیست و هشتمین نشست عصرانه داغ سلامت

عنوان: ساختار مدیریت تجهیزات پزشکی در کشور: چالش ها و فرصت ها

🏠 مکان: تالار اصفهان

📅 تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳

🕒 زمان: ۱۵:۳۰ تا ۱۸

در پایان جلسه، جناب آقای دکتر رضایتمند به جمع بندی به شرح زیر پرداختند:

تجهیزات پزشکی چندین حوزه ی مشخص دارد. یکی بحث تجهیزات پزشکی سرمایه ایست که در بیمارستان ها دیده می شود همانند CT/MRI و نوع دیگر تجهیزات پزشکی مصرفی همانند آنژیوکت ساده تا تجهیزات اتاق عمل است که در بحث سرمایه ای مطرح می شود. جدای از تامین و نگهداشت و نیاز سنجی آن که مسئله مهمی است، در حوزه مصرفی کیفیت و نظارت نیز مهم است و حوزه ی مهمتر از آن تولید تجهیزات است، چه تجهیزات مصرفی و چه تجهیزات سرمایه ای. لذا مدیریت در اصطلاح تجهیزات پزشکی در دانشگاه های مختلف متفاوت اعمال می گردد. بعضی از دانشگاه ها وظایف را بین معاونت های مختلف (معاونت های توسعه، درمان و غذا دارو) تقسیم کرده اند و بعضی دانشگاه ها مثل دانشگاه علوم پزشکی ایران آن را تجمیع نموده و به صورت متمرکز در معاونت غذا و دارو می باشد. در دانشگاه علوم پزشکی تهران هر سه معاونت غذا و دارو، معاونت توسعه و معاونت درمان درگیر تجهیزات پزشکی هستند و نیازسنجی مصرفی و نگهداشت در معاونت درمان انجام می شود.

گردآورنده: سعیده حسنونند دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی